

*Дзюблик І.Ю.,
студентка III курсу, групи ЕО-29*

Корбут М.Б.

старший викладач кафедри екології

Житомирського державного технологічного університету, м. Житомир

ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОГО І ЛАНДШАФТНОГО РІЗНОМАНІТТЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ В РАМКАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Європейська інтеграція - це магістральний напрям розвитку континенту, який визначить як ситуацію в самій Європі в третьому тисячолітті, так і її місце у світі. Від часу свого заснування 1957 Європейський Союз поступово перетворився на один з найпотужніших фінансово - економічних і політичних центрів світу. Ряд країн, у кожній з яких свій рівень розвитку, об'єднуються для того щоб стати на один шлях – сталого розвитку, тобто розвитку суспільства, за якого задоволення потреб теперішніх поколінь не повинно ставити під загрозу можливості майбутніх поколінь задовольняти свої потреби, для чого необхідне узгодження екологічних, економічних та соціальних складових розвитку.

З погляду екології, сталий розвиток має забезпечити цілісність біологічних і фізичних природних систем, їх життєздатність, від чого залежить глобальна стабільність усієї біосфери. Особливого значення набуває здатність таких систем самооновлюватися й адаптуватися до різноманітних змін, замість збереження в певному статичному стані або деградації та втрати біологічної різноманітності. До переліку основних принципів сталого розвитку відносять збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, адже в результаті попередньої господарської діяльності в Україні екологічна ситуація носить кризовий характер. Рівень техногенного навантаження на природне середовище перевищує аналогічний показник розвинутих держав в 4 - 5 разів. Тому для припинення деградації довкілля та переходу до збалансованого природокористування вкрай необхідно дотримуватись у цій сфері першочергових завдань: підвищення площі природно-заповідного фонду до середньоєвропейських показників; забезпечення ефективного функціонування екологічної мережі; удосконалення системи моніторингу біологічного та ландшафтного різноманіття; підвищення рівня обізнаності населення з питань збереження біорізноманіття та формування екомережі; збереження та відновлення особливо цінних культурних ландшафтів; підтримка розвитку екологічного туризму. У справі розвитку сфери туризму і рекреації велику роль займає мальовниче поєднання компонентів природи, як умова задоволення всіх рекреаційних потреб людини, в тому числі і лікувальних. Тому видове різноманіття і ландшафт займають одне із провідних місць в рекреації.

Видове різноманіття - це число видів живих організмів, що утворюють біоценоз і визначають різні харчові рівні в ньому. Тісно з видовим різноманіттям пов'язане поняття «ландшафтне різноманіття», що визначається кількістю природних географічних комплексів - ландшафтів, як сукупностей рельєфу, клімату, вод, ґрунтів, об'єктів рослинного й тваринного світу, які знаходяться у складній взаємодії і взаємозумовленості та утворюють однорідну за умовами розвитку і єдину цілісну систему.

Збереження біологічного і ландшафтного різноманіття є пріоритетом України на державному рівні. За роки незалежності розширено правову базу розвитку заповідної справи. За цей час створено 1 біосферний заповідник, 7 національних природних парків, значно розширено території ще двох біосферних заповідників та одного національного природного парку, оголошено 90 нових об'єктів ПЗФ загальнодержавного значення інших категорій та створено цілий ряд об'єктів місцевого значення. Незважаючи на збільшення площ під територіями природно-заповідного фонду площа природно-заповідного фонду в Україні залишається недостатньою і становить близько 5% в середньому по країні, у той час як у країнах Європи цей показник становить близько 15%. Щоб виправити ситуацію у 2000р. Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 рр.» Програмою передбачено формування єдиної територіальної системи природних ландшафтів у вигляді природних регіонів, екологічних коридорів і буферних зон. Національна екологічна мережа має включати елементи Всеєвропейської екомережі та сприяти збалансованому і невиснажливому використанню біоресурсів. В процесі виконання програми площу ПЗФ планується довести до 10.4% площі України.

Все активнішою стає участь України у забезпеченні вимог міжнародних конвенцій. Зараз Україна є стороною більше 50 міжнародно-правових актів, що на мою думку, є значним кроком у розвитку та збереженні біологічного і ландшафтного різноманіття рекреаційних ресурсів.